

اختلاسی بزرگتر از مجموع تمام اختلاس‌های سال‌های اخیر

تخلف ۹۱ هزار میلیاردی فولاد مبارکه ۴۷٪ مقصر کیست؟

تخلف ۹۱ هزار میلیارد تومانی فولاد مبارکه، خبری است که این روزها سر و صدای زیادی در فضای مجازی به پا کرده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، احتمالا این روزها در مورد فساد عظیم فولاد مبارکه شنیده‌اید؛ تخلف ۹۱ هزار میلیارد تومانی که از سال‌های ۹۷ تا ۹۹ انجام شده است. رقم این فساد آنقدر بزرگ بود که نظر هر مختصص و غیرمختصص در این حوزه را جلب کرد و اظهارنظرهای بسیاری در این رابطه در فضای مجازی منتشر شد.

در گزارش تحقیق و تفحص مجلس از فولاد مبارکه اصفهان ۹۰ عنوان تخلف، انحراف و تحمیل خسارت و توزیع رانت بالغ بر ۹۱ هزار میلیارد تومان و همچنین ضعف‌های ساختاری و نواقص قانونی مورد شناسایی قرار گرفته است. تسنیم در ادامه این گزارش، جزئیات فساد ۳۰۰ صفحه‌ای فولاد مبارکه را منتشر کرد و انتشار این گزارش همانا و آغاز صحبت‌ها و بحث‌ها در مورد فساد فولاد مبارکه همان.

اختلاسی بزرگتر از مجموع تمام اختلاس‌های سال‌های اخیر

رقم ۹۱ هزار میلیارد تومانی؛ عددی که واکنش‌های زیادی به دنبال داشت و به احتمال زیاد شما هم با شنیدن این رقم، با خود فکر کرده‌اید که با این پول چه‌ها می‌شد کرد؛ کاربران فضای مجازی هم دقیقا همین کار را کردند؛ از اینکه با این پول چه کارهایی می‌شد کرد گرفته، تا اینکه این پول معادل چه چیزی است و... مثلا کاربری در توییتر نوشت: برای اینکه حجم فساد ۹۱ هزار میلیاردی فولاد مبارکه را درک کنید باید بدانید بودجه استان کهگیلویه و بویراحمد امسال ۲ هزار میلیارد بوده. یعنی بودجه ۴۵ سال استان کهگیلویه و بویراحمد را اختلاس کردند!

عده‌ای نیز این فساد را با دیگر اختلاس‌ها مقایسه کردند که تمام اختلاس‌های بزرگ در کنار فساد فولاد مبارکه تقریبا هیچ بود؛ مثلا یکی از کاربران توییتر نوشته بود: اختلاس‌ها از سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۴۰۰، محمدرضا خاوری ۳۰۰۰ میلیارد تومان، بابک زنجانی ۱۲۰۰۰ میلیارد تومان، محمدرضا رحیمی ۲ میلیارد و ۸۵۰ میلیون تومان، سعید مرتضوی ۱۰۰۰ میلیارد تومان، پتروشیمی ۶،۶ میلیارد یورو، صندوق فرهنگیان ۸۰۰۰ میلیارد تومان، فولاد مبارکه ۹۲۰۰۰ میلیارد تومان.

برخی دیگر نیز این عدد را به دلار تبدیل کرده و با ثروت ثروتمندان بزرگ جهان مقایسه کردند؛ مثلا کاربری در اینستاگرام گفته بود: رقم تخلف، اختلاس یا دزدی محرز شده در فولاد مبارکه برابر با ۹۳ همت است... این مبلغ با دلار بازار آزاد حدود ۳.۵ میلیارد دلار است؛ جالب اینجاست که کل ثروت ترامپ ۳ میلیارد دلار نمی‌شود.

فساد یا اغماض سیاسی؟

از همه این بحث‌ها بگذریم؛ برسیم به موضوع اصلی؛ فساد ۹۱ هزار میلیاردی فولاد مبارکه که البته هنوز مورد بررسی قرار نگرفته و اثبات نشده است؛ احتمالا برای شما هم این سوال مطرح شده که چرا این رقم فساد در دو سال انجام شده و کسی نفهمیده است؛ سوالی که برای ما هم مطرح است و مشخص نیست نهادهای ناظر کجا بوده‌اند که حال نمایندگان مجلس که تخصص دقیقی هم در این رابطه ندارند، باید این فساد را افشا کنند و گاه با آمار و ارقام غلط، اذهان عمومی را به بازی بگیرند و اعدادی را منتشر کنند که در موارد بسیاری اصلا فساد نیستند.

شاید بهتر باشد قبل از هر چیزی این موضوع را مورد بررسی قرار دهیم که چه شد که مجلس به این فساد و یا به اصطلاح افشاگری رسید و اصلا چه شد که سراغ آن رفت تا پرونده فولاد مبارکه را مورد بررسی قرار دهد؟ البته قبل از آن بگوییم که این آمار و ارقام اصلا افشا نشده و نباید اسم افشاگری بر آن گذاشت؛ چراکه تمام اعداد این گزارش ۳۰۰ صفحه‌ای در کدال موجود و قابل مشاهده برای عموم است.

چرا فولاد مبارکه؟ و چرا فساد به این بزرگی؟

برگردیم به بحث اصلی، آنطور که گفته می‌شود، این تحقیق و تفحص یک دلیل اصلی و هفت دلیل فرعی داشت؛ دلیل اصلی آن بود که نمایندگان می‌خواستند بدانند چرا مدیران بازنشسته در این مجموعه فعالیت داشته‌اند؛ ترک تشریفات، حقوق‌های کلان، کاهش حجم تولید و صادرات نسبت به قبل، ابهام در نحوه فروش محصولات، آزمون استخدامی غیرشفاف و... نیز از دلایل فرعی این تحقیق و تفحص عنوان شده بود.

سوالاتی که دلیل تمام آن‌ها بدون تحقیق و تفحص هم قابل پاسخ بود؛ دولتی بودن شرکت؛ اگر به طور زردوم هر شرکت دولتی دیگری را نیز مورد بررسی قرار دهیم، به همین نکات برمی‌خوریم و قطعا اعداد و ارقام بزرگی از فسادهای آن‌ها به دست خواهد آمد. همانطور که طیب‌نیا، وزیر پیشین اقتصاد در یک مصاحبه تلویزیونی که سال‌های قبل سر و صدای زیادی به پا کرد گفت: شرکت دولتی یعنی هیات مدیره، حقوق‌های نجومی، مفسده و...

بگذریم که بسیاری از این تخلفات که در گزارش نام برده شده، اصلا فساد نیست؛ مثلا یک مورد از تخلفات این است که چرا سود ایمیدرو واریز نشده؟ که فعالان بازار می‌دانند که این عمل، در شرکت‌های بورسی اتفاقی مرسوم است و نمی‌توان نام فساد بر آن نهاد؛ اما بحث اصلی آن رقمی است که اتفاقا فساد است.

و اما شاید بهتر باشد اینکه رقم دقیق فساد چقدر بوده را به عهده نهادهای مربوط بگذاریم و به این سوال پاسخ دهیم که فساد واقعی در این گزارش چه بود؟ فساد اصلی که می‌توان به فولاد مبارکه نسبت داد، به بخش فروش بازمی‌گردد؛ فروش به افراد و اشخاص و گروه‌های خاص. فساد اصلی همان قیمت‌گذاری است؛ قیمت‌گذاری‌ای که غالبا مدیران و روسا و مسئولین بالادستی بدان آلوده شده‌اند و رانت عظیمی نیز برای همین مدیران به دنبال داشته است.

در واقع ۵۷ هزار میلیارد تومان از این تخلفات به بحث زیرفروشی بازمی‌گردد؛ یعنی قیمت اصلی عددی بوده و فروش با قیمتی پایین‌تر انجام شده است؛ حال چه کسی مسئول قیمت‌گذاری است؟ وزارت صمت. شاید همین کلمه کافی باشد تا خودتان متوجه شوید که چرا می‌گوییم این فساد در همه شرکت‌های دولتی در حال انجام است.

طبیعی است که وقتی کالایی قیمت جهانی دارد، زمانی که به صورت دستوری قیمت‌گذاری شود، رانتی عظیم برای بسیاری به دنبال خواهد داشت و جلوی آن را هم نمی‌توان گرفت جز با قطع سیاست غلط؛ یعنی قیمت‌گذاری دستوری.

فراموش نکنیم که فساد چه یک میلیارد تومان باشد و چه ۹۱ هزار میلیارد تومان، فساد است و نباید بر آن سرپوش گذاشت و آن را توجیه کرد و قطعا برخورد با تخلفاتی که ثابت شود فساد است باید در دستور کار قرار گیرد، اما مساله آن است که این اعداد بزرگنمایی و محاسبات سطحی است و چیزی که در نهایت باید آن را مورد اتهام قرار داد، قیمت‌گذاری دستوری است که در این سال‌ها اقتصاد کشور را درگیر خود کرده و به نظر نمی‌رسد مسئولان قصدی هم برای رها کردن آن داشته باشند؛ تا زمانی که قیمت‌گذاری دستوری ادامه دارد، تخلفات این چنینی هم ادامه خواهد داشت و فسادهای شرکت‌ها و... در کشور نه تنها با ثروت ترامپ که با مجموع ثروت ثروتمندترین‌های جهان برابری خواهد کرد.